

1 Je možné provést dokazování pomocí videokonference buď za účasti soudu dožadujícího členského státu, nebo přímo soudem tohoto členského státu? Pokud ano, jaké jsou příslušné vnitrostátní postupy nebo právní předpisy, které se použijí?

Provádění dokazování formou videokonference je v německém občanském soudním řízení přípustné v souladu s první větou § 128a odst. 2 občanského soudního řádu (ZPO *Zivilprozessordnung*) za předpokladu, že s tím strany souhlasí. Při výslechu musí být současně přenášeny zvukový i obrazový záznam, a to na místo, kde se v době provádění výslechu nachází svědek nebo znalec, a do soudní síně. Jestliže bylo stranám, jejich právním zástupcům nebo poradcům umožněno, aby se nacházeli na jiném místě, musí být obrazový a zvukový záznam současně přenášeny i na toto místo. V případě výslechů prováděných německými soudy na základě přichozí žádosti v souladu s nařízením (ES) č. 1206/2001 („aktivní“ právní pomoc) se ustanovení § 128a ZPO může uplatnit s určitými odchylkami, a to vzhledem k tomu, že soud, který dokazování provádí, není shodný se soudem, u kterého jednání probíhá a který má zájem na tom, aby mu byl zprostředkován přímý dojem. Jestliže dožadující soud požádá o provedení dokazování přímo na základě článku 17 nařízení („pasivní“ právní pomoc), musí být v zásadě vyhověno všem žádostem o přímé dokazování za použití komunikačních technologií, přičemž je rovněž možné dokazování nad rámec ustanovení § 128a ZPO. Žádost je možné odmítnout pouze z důvodů uvedených v čl. 17 odst. 5. Ústřední orgán může však stanovit podmínky pro přímé dokazování v souladu s německým právem.

2 Existují nějaká omezení, pokud jde o kategorie osob, jež mohou být vyslechnuty prostřednictvím videokonference – lze tímto způsobem například vyslechnout pouze svědky, nebo také jiné osoby, jako jsou znalci či strany?

Prostřednictvím videokonference je možné provádět výslech svědků, znalců a stran (první věta § 128a odst. 2 ZPO).

3 Existují nějaká omezení, pokud jde o druh důkazů, které lze zajistit prostřednictvím videokonference?

Německá právní úprava občanského soudního řízení připouští možnost provádění dokazování prostřednictvím výslechu svědků, znalců a stran prostřednictvím technologie videokonferencí (§ 128a odst. 2 ZPO). Provádění jiných forem dokazování (ohledání dokumentů či ohledání na místě) prostřednictvím videokonference není výslovně připuštěno.

4 Existují nějaká omezení s ohledem na místo, kde by měla být daná osoba vyslechnuta prostřednictvím videokonference – tj. musí se výslech uskutečnit u soudu?

Zákon nestanoví, kde se musí nacházet vyslychaná osoba. Podle německé právní úpravy občanského soudního řízení nicméně platí, že místo, odkud je přenos do soudní síně uskutečňován, se musí nacházet na území Německa.

5 Je povoleno zaznamenávat výslechy prostřednictvím videokonference, a pokud ano, je k dispozici příslušné zařízení?

První věta ustanovení § 128a odst. 3 ZPO zakazuje pořizovat záznam z jednání vedeného prostřednictvím videokonference. Tento zákaz se rovněž vztahuje na dokazování prováděné v rámci pasivní právní pomoci s dokazováním podle článku 17 nařízení, neboť se jedná o základní právní zásadu vnitrostátního německého procesního práva.

6 V jakém jazyce by se měl výslech uskutečnit: a) v případě žádostí podle článků 10 až 12 a b) v případě přímého dokazování podle článku 17?

- a) V případě žádostí podle článků 10 až 12 musí jednání probíhat v německém jazyce. Jestliže se jednání účastní osoba, která německý jazyk neovládá, musí být přítomen tlumočnick. Služby tlumočnicka nemusí být využity, jestliže všechny zúčastněné osoby ovládají dotčený cizí jazyk.
- b) V případě právní pomoci s přímým dokazováním určí jazyk dokazování dožadující soud. Ústřední orgán nicméně může využít oprávnění založené na ustanovení čl. 17 odst. 4 a stanovit podmínky pro provádění přímého dokazování, jako je například jazyk jednání nebo dokazování.

7 Jsou-li nutní tlumočníci, kdo odpovídá za jejich zajištění u obou druhů výslechů a kde by se měli nacházet?

V případě „aktivní“ právní pomoci je za vedení řízení a provádění dokazování odpovědný německý soud, který pomoc poskytuje. Tlumočnick musí být při dokazování prováděném německým soudem přítomen, i když pouze jedna ze zúčastněných osob německý jazyk neovládá. Soud je povinen zjistit, zda daná osoba má odpovídající znalost německého jazyka i bez návrhu. Tlumočnicka určí soud dle vlastního uvážení. V případě „pasivního“ dokazování ve smyslu článku 17 rozhoduje o tom, zda jsou tlumočníci vyžadováni, a o výběru tlumočnicků dožadující soud. Podle čl. 17 odst. 4 ústřední orgán může povolení udělit s určitými podmínkami: může například vyžadovat účast tlumočnicků. Jako jednu z podmínek může ústřední orgán nařídit, že dokazování bude prováděno v němčině.

8 Jaký postup se vztahuje na opatření týkající se výslechu a informování osoby, jež má být vyslechnuta, o době a místě konání výslechu? S jakou dobou je nutno počítat při plánování data výslechu, aby byla dotyčná osoba vyzkoušena s dostatečným předstihem?

Pokud jde o aktivní právní pomoc, správní kancelář dožadovaného soudu předvolá svědky a znalce neformálně, ledaže dožadovaný soud rozhodne o formálním předvolání. Jestliže soud nařídí provedení dokazování prostřednictvím videokonference, musí být osoba, jejíž výpověď má být přenášena, předvolána do místa, odkud se přenos uskuteční. V předvolání musí být uvedeny strany, předmět šetření, datum šetření a důsledky nedostavení se. V předvolání musí být uvedeny podrobnosti o místě a času šetření. Pro zaslání předvolání není stanovena žádná konkrétní lhůta.

Jestliže má dokazování provádět přímo dožadující soud ve smyslu článku 17 nařízení, musí vyslychanou osobu o času a místě šetření informovat dožadující soud. Určení místa a času v zásadě závisí na možnostech německých soudů (které soudy systémem disponují a kdy je možné je použít). Čas a místo výslechu proto úzce souvisí s povolením ústředního orgánu. V zásadě není dána žádná pevná lhůta, nicméně je třeba vzít v úvahu delší doručovací dobu v mezinárodní poštovní přepravě.

Zákon neobsahuje žádná ustanovení upravující zvláštní postupy týkající se plánování videokonference. V praxi to probíhá tak, že ústřední orgán běžně určí kontaktní osobu na soudě, kde se má videokonference konat. Tato osoba je pak schopna zodpovědět všechny praktické dotazy.

9 S jakými náklady je spojeno používání videokonferencí a jak by měly být uhrazeny?

Náklady na provozování technologie pro videokonference zahrnují náklady na zařízení, údržbu a provoz zařízení. Tyto náklady není možné osobám zapojeným do občanského soudního řízení účtovat. S videokonferencí jsou spojeny rovněž náklady na telekomunikační poplatky. Dožadovaný soud může požadovat úhradu telekomunikačních poplatků v souladu s čl. 10 odst. 4 ve spojení s čl. 18 odst. 2 nařízením.

10 Existují nějaké požadavky, pokud jde o zajištění toho, aby byla osoba, která je vyslychána přímo dožadujícím soudem, informována, že se výslech uskutečňuje na základě dobrovolnosti?

V souladu s ustanovením § 63 odst. 2 nařízení o právní pomoci v občanskoprávních věcech (ZRHO *Rechtshilfeordnung für Zivilsachen*) musí dožadující soud vyslychanou osobu informovat, že její účast na výslechu je dobrovolná.

11 Jaký je postup ověřování totožnosti osoby, která má být vyslechnuta?

Jestliže existují pochybnosti o totožnosti vyslychané osoby, soud je povinen ji v kterékoliv fázi řízení ověřit.

12 Jaké platí požadavky pro složení přísahy a jaké informace se požadují od dožadujícího soudu, je-li nutné složení přísahy během přímého dokazování podle článku 17?

Jestliže je německý soud požádán, aby pro dožadující soud provedl dokazování prostřednictvím videokonference, řídí se tento proces, a spolu s ním i přísaha, procesními pravidly dožadujícího soudu. Vzhledem k tomu, že spolupráce osoby, která v rámci přímého dokazování poskytuje informace, a tedy i její spolupráce při skládání přísahy je vždy dobrovolná (přičemž daná osoba o tom musí být formálně spravena), dožádaný stát nemůže na přísahu stanovit žádné další požadavky. Ústřední orgán nicméně v každém případě musí zajistit soulad se zákazem podat výpověď nebo být vyslechnut, jehož se osoba, která informace poskytuje, nemůže vzdát (podle německého práva). Jedná se například o zákaz vyslychat německé státní úředníky bez předchozího souhlasu orgánu, pro který pracují, či lékaře, aniž by byli zbaveni mlčenlivosti.

To, zda je možné složit přísahu, a jaké informace dožadující soud potřebuje, stanoví příslušný ústřední orgán. Při rozhodování o udělení povolení ústřední orgán zajistí, aby nebyl obcházen žádný zákaz podat výpověď, kterým je osoba poskytující informace vázána. Z tohoto důvodu může ústřední orgán například zjišťovat, za jakých okolností osoba, která informace poskytuje, tyto informace měla získat. Německé právo například podmiňuje výslech německého státního úředníka předchozím souhlasem orgánu, pro který pracuje.

13 Existují nějaká opatření, pokud jde o zajištění kontaktní osoby v místě konání videokonference, s níž je dožadující soud ve styku, a osoby, která je v den konání výslechu k dispozici pro obsluhu videokonferenčních zařízení a řešení případných technických problémů?

Justiční systém je organizován na spolkové bázi a spadá do odpovědnosti příslušných zemských soudních správ. Z toho vyplývá, že na národní úrovni v této věci neexistují žádná standardní pravidla, přičemž dokazování provádí a uplatňuje příslušná zemská soudní správa. Postupy se proto mohou v jednotlivých spolkových zemích značně lišit. V praxi vypracovává procesní pravidla vrchní zemský soud jurisdikce, v níž se nachází dožádaný soud.

14 Požadují se od dožadujícího soudu nějaké další informace?

Žádosti o provedení dokazování ze zahraničí a sdělení ve smyslu nařízení (ES) č. 1206/2001 musí být v němčině, anebo musí být opatřeny překladem do němčiny (§ 1075 ZPO).

Poslední aktualizace: 27/10/2020

Za originální verzi stránky (v jazyce daného členského státu) odpovídá příslušné kontaktní místo Evropské soudní sítě. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. ESS-O ani Evropská komise neodpovídá ani neručí za informace a data, které tento dokument obsahuje či na které odkazuje. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.